

การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน The Synthesis of Instructional Model Research

ณัฐรช จอมพารา¹ ศิริพร ศรีจันทร์² อีร์ศักดิ์ อุปไมยอธชัย³ ศุภชัย ศรีจันทร์⁴

E-mail: Siriphonsri9@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์งานวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ห่อภิมาณ โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน ด้านปัญหาการวิจัย กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย วิธีวิทยาการวิจัย และผลการวิจัย และ 2) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ใน ThaiLIS ที่ทำเสร็จในช่วงปีการศึกษา 2559 – 2563 จำนวน 101 เล่ม เครื่องมือที่ใช้การวิจัย มีจำนวน 2 ชนิด คือ แบบประเมินคุณภาพรายงานวิจัย และแบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย

1. คุณลักษณะของวิทยานิพนธ์และสังเคราะห์ผลการวิจัย จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

1.1 คุณลักษณะงานวิจัย ด้านเล่มงานวิจัย 1) ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การวิจัยเปรียบเทียบ 2) ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับกรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นทฤษฎีทางปรัชญา 3) ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง

1.2 คุณลักษณะงานวิจัย ด้านการทดสอบสมมติฐาน 1) งานวิจัยส่วนใหญ่ใช้แบบแผนการวิจัยเปรียบเทียบผลก่อน-หลัง และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์ 2) ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรต่อเนื่องระดับชุดการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตามมีค่าสูงสุด

2. คุณลักษณะและความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย ค่าสถิติพื้นฐานของค่าขนาดอิทธิพลมีค่าต่ำสุดเท่ากับ -0.15 มีค่าสูงสุดเท่ากับ 5.00

คำสำคัญ: การสังเคราะห์ รูปแบบการเรียนการสอน

Abstract

This research was synthesis of qualitative research analysed by meta-analysis. The objective of this research were 1) to study Master of Education in Curriculum and Instruction thesis characters concerning on research questions, theories, methodologies and research results and 2) to analyze character and difference of research according to factor. The population of this study were 101 thesis of Master of Education in Curriculum and Instruction year 2016-2020 B.E. The instrument used to study were research quantitative form and data collecting forms. Primary data analyzing were descriptive statistic.

The research result were found as follow;

1. The analysis result on research characters and synthetic result of research discriminated by variable studies were;

1.1 The analysis results of paper analysis found as followed; 1) The research questions were found that most papers were comparative research. 2) The research theories were found that most theories were philosophical theories. 3) The research methodologies were found that most research were quasi-experiment

1.2 The analysis results of research character analysis on hypothesis test found as followed; 1) Most researches were Pre and Post comparison (1 group) and result and standard comparison 2) The measure of fundamental statistic of intervening variable on hypothesis test levels were found as; The research character being intervening variable on hypothesis test level were found that the measure of reliability of instrument measured dependent variables

2. The analysis results of character and the differential means of measure of effect size analyzed by research characteristic variable were; The analysis results of measure of basic statistic size of measure of effect

¹ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย

² นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน Faculty of Education and Society, university of sunderland

³ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารและพัฒนการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์

⁴ สาขาประสาทศัลยแพทย์ ศูนย์แพทยศาสตรศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลกาฬสินธุ์

size found as followed. There were 101 measure of effect size at research paper level. The maximum was -0.15 and Maximum was 5.00

Keywords: synthesis, instructional model

ความเป็นมาของปัญหา

การศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ มีการสืบค้นงานวิจัยจากฐานข้อมูล ThaiLIS วิทยานิพนธ์ 24 มหาวิทยาลัย ที่เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนที่เผยแพร่ จะเห็นได้ว่ามีงานค้นคว้า วิจัยที่เกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน มีจำนวนมาก และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วอีกด้วย เมื่อมีการค้นคว้า วิจัยออกมาจำนวนมาก หากไม่ได้มีรวบรวม หรือจัดระบบหรือเอาผลการวิจัยเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อาจจำให้งานวิจัยเหล่านั้นสูญเปล่าได้ นอกจากนี้การทบทวน และสังเคราะห์งานวิจัย ก็มีความจำเป็นต่อความเจริญก้าวหน้าของงานวิจัยในเรื่องนั้นๆ เพราะจะทำให้ได้ข้อสรุปที่มีแก่นสาร หรือได้ข้อค้นพบใหม่ที่จะทำให้ผู้ใช้ผลการวิจัย มีความมั่นใจยิ่งขึ้นกว่าการใช้ผลการวิจัยจากงานเพียงบางเรื่องเท่านั้น

การวิจัยทางการศึกษา เป็นกลยุทธ์หรือวิธีการสำคัญที่ใช้ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาการศึกษา โดยเน้นหลักเหตุผลและตรรกวิทยา เป้าหมายหลัก คือ ใช้เป็นกระบวนการในการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของผลิตภัณฑ์ทางการศึกษา (Education Product) ซึ่งการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา เป็นการแสวงหาความรู้ในแนวคิด เพื่อการสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆ หรือเป็นการต่อยอดทางความรู้ให้เกิดขึ้น จึงถือเป็นการศึกษาเพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้แก่ทั้งผู้เรียน และสังคม ดังนั้นการศึกษาในระดับนี้จึงได้กำหนดหลักสูตรต่างๆ มีการทำโครงการวิจัยและนำเสนอออกมาในรูปของวิทยานิพนธ์ ปริญญาโท หรือสารนิพนธ์ เพื่อให้ผู้ศึกษาได้ผ่านกระบวนการ เรียนรู้ในการทำวิจัยอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ (จันทร์เสมา, 2549 อ้างถึงใน สดลักษ์ณ, 2557) และนับได้ว่าเป็นตัวอย่างสำคัญของการศึกษาวิจัยที่ถูกต้องตามวิธีวิทยาการวิจัย และเป็นตัวแทนของการผลิตงานวิจัย ทางด้านการศึกษา

การเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษาในปัจจุบันนั้น ได้เน้นการใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการแสวงหาองค์ความรู้ในเกือบทุกสาขาได้กำหนดให้มีการทำวิทยานิพนธ์ของเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร การทำวิทยานิพนธ์เป็นการใช้กระบวนการวิจัยในการแสวงหาองค์ความรู้ในสาขาที่เรียน ซึ่งนักศึกษาต้องฝึกใช้วิธีวิทยาการวิจัยเพื่ออธิบายปรากฏการณ์หรือสร้างองค์ความรู้ในศาสตร์นั้นๆ ภายหลังสำเร็จการศึกษาก็สามารถนำประการณ์ที่ได้จากการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ (ธงภักดี, 2552)

จากสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง มีความก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีโดยเฉพาะทางด้าน การสื่อสารที่มีการพัฒนาแบบก้าวกระโดด ทำให้สังคมสมัยใหม่ เปลี่ยนแปลงมาสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ (Learning Society) กล่าวคือ องค์ความรู้ไม่ได้อยู่ที่ตัวครู เพียงอย่างเดียว ยังมีองค์ความรู้ที่เผยแพร่อยู่ในแหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ แหล่งการเรียนรู้ รวมทั้ง สื่อมวลชนที่แพร่หลายทั้งในและนอกประเทศเป็นความรู้ที่ไม่มีพรมแดน เป็นความรู้ที่ทุกคนใน สังคมสามารถเรียนรู้ได้ตลอดเวลา ส่งผลให้เกิดการปฏิรูปการเรียนรู้ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา การปฏิรูปการเรียนรู้เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงความจำเป็นที่ต้องปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์หรือ ฐานคิดของการจัดการเรียนรู้จากเดิมที่เคยเน้นครูเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) เปลี่ยนมาเป็น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child Centered) โดยบทบาทของครูที่เป็นผู้สอน (Teacher) กลายเป็นผู้จัดประสบการณ์ให้เกิดการเรียนรู้ หรือผู้คอยอำนวยความสะดวก (Facilitator) และเปลี่ยนบทบาทของนักเรียน (Student) ที่รอความรู้ที่ครูค้นคว้ามาให้เป็นผู้เรียน (Learner) ที่รู้จักค้นคว้าหาความรู้ ด้วยตนเอง ซึ่งหัวใจของการจัดการเรียนรู้ คือ การถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดและพัฒนาผู้เรียนให้เกิด การเรียนรู้ตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (เชื่อนแก้ว, 2551)

สำหรับการสังเคราะห์งานวิจัย กรณีการ สำนักเนตร (2553) กล่าวไว้ว่า การ สังเคราะห์งานวิจัย (Research Synthesis) เป็นการศึกษาหาข้อเท็จจริง เพื่อใช้ตอบปัญหาใดปัญหาหนึ่ง โดยการรวบรวมงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายๆ เล่ม มาจัดหมวดหมู่ วิเคราะห์ แล้ว นำเสนออย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ข้อสรุปใหม่ (วิรัชชัย, 2542 อ้างถึงใน อังคนะภัทรขจร, 2559; Cooper and Hedges, 1994) ซึ่งอาจสรุปได้ว่า การสังเคราะห์งานวิจัยเป็น การศึกษางานวิจัยอย่างพิถีพิถันแล้วนำข้อสรุปจากงานวิจัยแต่ละเรื่องมาจัด หมวดหมู่ เปรียบเทียบความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างของงานวิจัยเพื่อหาข้อสรุปโดยการสังเคราะห์ งานวิจัยสามารถจำแนกได้ 2 ประเภทคือ การสังเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Synthesis) และการสังเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Synthesis) การ สังเคราะห์เชิงคุณภาพ เป็นการ อำนวยการรายงานวิจัยในประเด็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาเขียนสรุปเข้าด้วยกันเป็นองค์ ความรู้ ของผู้วิจัย ส่วนการสังเคราะห์เชิงปริมาณ เป็นการวิเคราะห์ จำนวน ตัวเลข หรือค่าสถิติใน ประเด็นหัวข้อที่เกี่ยวข้องที่ปรากฏอยู่ใน งานวิจัย แล้วนำมาจัดกลุ่มและหมวดหมู่ทำให้ได้ข้อสรุปใหม่ การสังเคราะห์งานวิจัยถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อความก้าวหน้าของ ศาสตร์กิจกรรมหนึ่งๆ นักวิชาการและนักวิจัยจำเป็นต้องทำ เพราะถือเป็นการบูรณาการข้อความรู้ที่เกิดขึ้นในงานวิจัย ต่าง ๆ เพื่อให้รู้ ชัดถึงสภาวะปัจจุบันของข้อค้นพบอันจะเป็นประโยชน์โดยทั่วไปในการเข้าใจ เครือข่าย พรมแดน การสะสมและการรอกงามของ

ข้อความรู้ในศาสตร์นั้นๆ (จิราพร วัชรโพนธ์, 2556) ในอดีตเมื่อปริมาณงานวิจัยมีไม่มากนัก นักวิจัยมักบูรณาการข้อค้นพบจากการวิจัยต่างๆ โดยการอ่านรายงานการวิจัยแล้วจับประเด็นที่เป็นผลสรุปของงานวิจัยออกมาบรรยายผลการบูรณาการในลักษณะการบรรยายนี้มักมีความแตกต่างกันตามประเภท ตามความรู้และความเชี่ยวชาญในการจับประเด็นตลอดจนจุดเน้นของผู้สังเคราะห์ (รุ่งทิพย์ ศักดิ์สุปรีชา, 2554) แต่ในปัจจุบันความสำคัญของการสังเคราะห์งานวิจัยมีเพิ่มมากขึ้นเพราะปัจจุบันรายงานการวิจัย เพิ่มขึ้นอย่างมากหลายหลายและรวดเร็ว งานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาปัญหาเดียวกันโดยใช้ รูปแบบวิธีวิจัยคล้ายกันแต่ใช้กลุ่มตัวอย่างต่างกัน ผลการวิจัยมีทั้งสอดคล้องกันและขัดแย้งกัน เป็นผลทำให้ผู้วิจัยสืบเนื่องและผู้ต้องการใช้ประโยชน์จากผลงานวิจัยเกิดความสับสนและไม่ สามารถหาข้อสรุปได้ ด้วยเหตุนี้จึงมีนักวิจัยหลายท่านที่ให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์งานวิจัย และพยายามพัฒนาวิธีการวิเคราะห์งานวิจัยให้เป็นระบบ มีความเที่ยงตรงและเชื่อถือได้เพื่อให้ ได้ผลการสังเคราะห์งานวิจัยที่มีคุณค่า เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยสืบเนื่องและการนำผลการวิจัย ไปสร้างความเจริญให้กับสังคมได้อย่างแท้จริง

เนื่องจากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะสังเคราะห์งานวิจัย เพราะจะทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนที่มีผลการสังเคราะห์ที่มีความเป็นปรนัยสูง เชื่อถือได้ และการสังเคราะห์งานวิจัยนี้ยังได้องค์ความรู้ข้อค้นพบใหม่ๆ จากข้อสรุปจากผลการวิจัย ซึ่งจะช่วยให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้ และพัฒนาการเรียนการสอนของครูผู้สอน ผู้บริหาร และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา นอกจากนี้ยังจะช่วยเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัย กับผู้วิจัยที่สนใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนต่อไป เนื่องจากจะช่วยชี้ให้เห็นช่องว่างหรือส่วนที่ขาดหายไปในส่วนต่างๆ อีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน ด้านปัญหาการวิจัย กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย วิธีวิทยาการวิจัย และผลการวิจัย
2. เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประเภทของการวิจัย
สังเคราะห์

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ครั้งนี้ เป็นการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโท สาขาหลักสูตรและการสอน ที่ทำเสร็จในช่วงปีการศึกษา 2559-2563 จำนวน 101 เล่ม

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยในสาขาหลักสูตรและการสอน ตัวแปรเกี่ยวกับปัญหาการวิจัย ตัวแปรที่เกี่ยวกับกรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ตัวแปรเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย และตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลการวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

3.1 แบบประเมินคุณภาพรายงานวิจัย คือ แบบฟอร์มสำหรับบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพของรายงานวิจัย

3.2 แบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย คือ เป็นแบบบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับคุณลักษณะของรายงานวิจัยและแบบบันทึก

เกี่ยวกับคุณลักษณะของรายงานวิจัยเปรียบเทียบ/ทดลอง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำรวจรายชื่อวิจัยในเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนใน ThaiLIS ระหว่างปี พ.ศ.2559-2563

ศึกษาและบันทึกข้อมูลรายงานวิจัยลงในแบบบันทึกรายงาน

ตรวจสอบผลการบันทึกข้อมูลจากรายงานวิจัย

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยโดยใช้สถิติแบบบรรยาย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด

5.2 วิเคราะห์สถิติเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพลงานวิจัยโดยประมาณค่าดัชนีมาตรฐานในรูปขนาดอิทธิพล เนื่องจากงานวิจัยที่นำมาสังเคราะห์เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง

5.3 วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน และสถิติที่

ผลการวิจัย

1. คุณลักษณะของวิทยานิพนธ์และสังเคราะห์ผลการวิจัย จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

1.1 คุณลักษณะงานวิจัย ด้านเล่มงานวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะงานวิจัย ด้านเล่มงานวิจัย โดย จำแนกตามข้อมูลงานวิจัยและผู้วิจัย พบว่า ปีที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2559 มีจำนวน 37 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาเป็นปีการศึกษา 2560 มีจำนวน 20 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20 ปีการศึกษา 2561 มีจำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15 ปีการศึกษา 2562 มีจำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17 ปีการศึกษา 2563 มีจำนวน 12 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12 ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 83 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 82 และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ทำการวิจัยระดับประถมศึกษา จำนวน 63เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 62

1.2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาวิจัย พบว่า งานวิจัยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์การวิจัยเปรียบเทียบ จำนวน 45 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมาเพื่อศึกษา จำนวน 30 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 30 และเพื่อวิจัยและพัฒนา จำนวน 26 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 26 ประเด็นวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียน จำนวน 101 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 100

1.3 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับกรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นทฤษฎีทางปรัชญา จำนวน 93 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 93 และทฤษฎีทางจิตวิทยา จำนวน 8 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 8

1.4 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับวิธีวิทยาการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยกึ่งทดลอง จำนวน 91 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 90

2. คุณลักษณะงานวิจัย ด้านการทดสอบสมมุติฐาน

2.1 งานวิจัยส่วนใหญ่เป็นประเภท เปรียบเทียบผลก่อน-หลัง และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์

ตารางที่ 1 ความถี่และร้อยละของคุณลักษณะงานวิจัย ระดับชุดการทดสอบสมมุติฐาน

คุณลักษณะงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
ประเภทการเปรียบเทียบ		
เปรียบเทียบผลก่อน-หลัง	44	44
เปรียบเทียบผลระหว่างกลุ่ม(กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม)	27	27
เปรียบเทียบผลก่อน-หลัง และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์	20	20
เปรียบเทียบผลระหว่างกลุ่ม(กลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม) และเปรียบเทียบผลกับเกณฑ์	10	10
สมมุติฐานการวิจัย		
แบบมีทิศทาง	87	87
แบบมีทิศทางและไม่มีทิศทาง	14	14
ประเภทตัวแปรตาม		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	75	75
ทักษะ/ ความสามารถ	21	21
ความคิด/ สติปัญญา	5	5
ประเภทเครื่องมือวิจัย		
แบบสอบถาม	5	5
แบบทดสอบ/ แบบวัด	96	96
ชนิดความตรงของเครื่องมือ		
Content validity	101	100
ชนิดความเที่ยงของเครื่องมือ		
Stability	80	80
KR 20	14	14
KR 21	7	7
สถิติทดสอบ		
Independent sample t-test	45	45
Dependent sample t-test	55	55

ตารางที่ 1 (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
ความมีนัยสำคัญทางสถิติ		
แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	95	95
แตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01	6	6
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย/การทดลอง		
1-7 วัน	4	4
1-2 สัปดาห์	53	53
2-3 สัปดาห์	21	21
3-4 สัปดาห์	20	20
มากกว่า 1 เดือน	3	3
การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง		
One group pretest-posttest design	90	90
Quasi-experimental	11	11
การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน		
มี	6	6
ไม่มี	95	95

2.2 ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรต่อเนื่องระดับชุดการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ค่าความเที่ยงของเครื่องมือวัดตัวแปรตาม มีค่าสูงสุดเท่ากับ 0.96 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.62 โดย เฉลี่ยเครื่องมือวัดตัวแปรตามมีค่าเท่ากับ 0.82 ขนาดกลุ่มตัวอย่างรวมสูงสุด จำนวน 106 คน ต่ำสุด 16 คน ค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.62 ขนาดกลุ่มทดลองและขนาดกลุ่มควบคุมมีจำนวนเท่ากัน จำนวนสูงสุดเท่ากับ 53 คน ต่ำสุด 8 คน โดยค่าเฉลี่ยขนาดกลุ่มเท่ากับ 30.10 เท่ากัน ค่าเฉลี่ยของกลุ่มทดลองและค่าเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม เท่ากับ 37.08 และ 27.00

3. คุณลักษณะและความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

3.1 ค่าสถิติพื้นฐานของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิจัยสาขาหลักสูตรและการสอน ระดับเล่มงานวิจัย และระดับชุดการทดสอบสมมุติฐาน พบว่า ค่าขนาดอิทธิพล ระดับเล่มรายงาน มีจำนวน 101 ค่า ค่าขนาดอิทธิพล มีค่าต่ำสุดเท่ากับ -.15 มีค่าสูงสุดเท่ากับ 5.00 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.39 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.25

3.2 ความแตกต่างค่าเฉลี่ยของขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย

ตารางที่ 2 ค่าสถิติพื้นฐานและวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล จำแนกตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย เกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย

ตารางที่ 2 ความถี่และร้อยละของคุณลักษณะงานวิจัย สาขาหลักสูตรและการสอน จำแนกตามวิธีวิทยาการวิจัย

คุณลักษณะงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
ประเภทงานวิจัยทดลอง		
งานวิจัยก่อนทดลอง (Pre-experimental)	13	13
งานวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental)	88	88
การออกแบบการวิจัยเชิงทดลอง		
One group pretest-posttest design	90	90
Quasi-experimental	11	11
ประเภทตัวแปรตาม		
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	75	75
ทักษะ/ ความสามารถ	21	21
ความคิด/ สติปัญญา	5	5

ตารางที่ 2 (ต่อ)

คุณลักษณะงานวิจัย	ความถี่	ร้อยละ
วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่าง		
การเลือกแบบเจาะจง	50	50
การสุ่มอย่างง่าย	41	41
การสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม	10	10
ประเภทเครื่องมือวิจัย		
แบบสอบถาม	5	5
แบบทดสอบ/ แบบวัด	96	96
สถิติทดสอบ		
Stability	80	80
KR 20	14	14
KR 21	7	7
ความมีนัยสำคัญทางสถิติ		
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05	95	95
แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01	6	6
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย/การทดลอง		
1-7 วัน	4	4
1-2 สัปดาห์	53	53
2-3 สัปดาห์	21	21
3-4 สัปดาห์	20	20
มากกว่า 1 เดือน	3	3
ประเภทสถิติการทดสอบ		
Independent sample t-test	75	75
Dependent sample t-test	26	26
การควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน		
มี	6	6
ไม่มี	95	95

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของงานวิจัยและสังเคราะห์ผลการวิจัย พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะงานวิจัย ด้านเล่มงานวิจัย โดย จำแนกตามข้อมูลงานวิจัยและผู้วิจัย พบว่า ปีที่ผลิตงานวิจัยมากที่สุด คือ ปีการศึกษา 2559 มีจำนวน 37 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 37 รองลงมาเป็นปีการศึกษา 2560 มีจำนวน 20 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 20 ปีการศึกษา 2561 มีจำนวน 15 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 15 ปีการศึกษา 2562 มีจำนวน 17 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 17 ปีการศึกษา 2563 มีจำนวน 12 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 12 ผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 83 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 82 และระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการวิจัย พบว่า ส่วนใหญ่ทำการวิจัยระดับประถมศึกษา จำนวน 63 เรื่อง คิดเป็นร้อยละ 62 มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบ (ร้อยละ 45) มีประเด็นการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนทั้งหมด ตัวแปรต้นหรือตัวแปรอิสระ ที่ศึกษาเป็นประเภทวิธีสอน/รูปแบบการสอน (ร้อยละ 79) รองลงมาเป็นการจัดแผนกิจกรรม (ร้อยละ 15) และการจัดกิจกรรม (ร้อยละ 7) ตัวแปรตาม เป็นประเภทผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ร้อยละ 75) สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาระดับมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ที่เน้นการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเพื่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และภูมิหลังของผู้วิจัยส่วนใหญ่เป็นครูโรงเรียนระดับประถมศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยประสบปัญหา อุปสรรค หรือ ข้อขัดข้องเกี่ยวกับการเรียนการสอนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงทำการวิจัยในสถานศึกษาของตนเอง ในวิชาที่ตนเองสอนและเป็นผู้เก็บข้อมูลด้วยตนเอง เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนของตนเองต่อไปอย่างไรก็ตามงานวิจัยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเปรียบเทียบ แต่มีวัตถุประสงค์เพื่อวิจัยและพัฒนาอย่างมาก ซึ่งสอดคล้อง นถาวรธรรม (2556) ที่ศึกษาเกี่ยวกับการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ระหว่างปี พ.ศ. 2547-2554 พบว่า 1) วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนระหว่างปี พ.ศ. 2547 – 2554 ที่นำมาวิเคราะห์มีทั้งหมด จำนวน 135 เรื่อง เป็น

วิทยานิพนธ์ในปี 2554 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 28.67 มีการตั้งสมมติฐาน คิดเป็นร้อยละ 98.51 และเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 29.36 2) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.37 และเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 76.30 3) วิธิตำเนินการวิจัยเป็นการทดสอบแบบ One – Group Pretest Posttest Design มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 96.06 ใช้เวลาทดลอง 11 -15 ชั่วโมง มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.56 เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 26.91 และมีแผนการเรียนรู้จำนวน 1 – 10 แผน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 56.30

การเลือกกลุ่มผู้เรียนที่ศึกษาส่วนใหญ่เป็นแบบเจาะจง และสุ่มอย่างง่าย ในการเก็บรวบรวม ข้อมูลด้วยการใช้แบบสอบถาม และแบบทดสอบ มีการตรวจสอบความเที่ยง ความตรง และอำนาจจำแนกของแบบสอบถามน้อย แต่มากกว่าครั้งมีการตรวจสอบความเที่ยง ความตรง ความยากง่ายและอำนาจของแบบทดสอบ และส่วนใหญ่ไม่มีการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน จึงต้องพิจารณาความตรงภายในและความตรงภายนอก ซึ่งส่งผลคุณภาพของงานวิจัย ผู้วิจัยจึงต้องให้ความสำคัญในเรื่องของการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน

การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยค่าขนาดอิทธิพลตามตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าทักษะ/ความสามารถ แสดงให้เห็นว่าวิธีสอน/รูปแบบการสอน การจัดแผนกิจกรรม และการจัดกิจกรรม มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าทักษะ/ความสามารถ วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจงมีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่าการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มและสถิติทดสอบประเภท Independent sample t-test มีค่าเฉลี่ยขนาดอิทธิพลสูงกว่า Dependent t-test

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสังเคราะห์วิทยานิพนธ์งานวิจัยเชิงปริมาณ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ทอริมาน โดยมีวัตถุประสงค์การวิจัย 2 ประเภท คือ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะงานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน ด้านปัญหาการวิจัย กรอบทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย วิธีวิทยาการวิจัย และผลการวิจัย และ 2) เพื่อวิเคราะห์ลักษณะและความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพลของงานวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน สำหรับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นวิทยานิพนธ์ ระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ใน ThaiLIS ที่ทำเสร็จในช่วงปีการศึกษา 2559 – 2563 จำนวน 101 เล่ม เครื่องมือที่ใช้การวิจัย มีจำนวน 2 ฉบับ คือ แบบประเมินคุณภาพรายงานวิจัย และแบบบันทึกข้อมูลงานวิจัย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวแปรคุณลักษณะงานวิจัยโดยใช้สถิติบรรยาย ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด วิเคราะห์สถิติเบื้องต้นของค่าขนาดอิทธิพลงานวิจัย และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าขนาดอิทธิพล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้วิจัยควรนำวิธีสอน/รูปแบบการเรียนการสอนการจัดแผนกิจกรรม และการจัดกิจกรรม ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไปใช้กับ ผู้เรียน และศึกษาผลที่เกิดขึ้น เพื่อพัฒนาวิธีการสอน/รูปแบบการเรียนการสอน การจัดแผนกิจกรรม และการจัดกิจกรรมต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อการเปรียบเทียบ ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยเพื่อพัฒนามากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ สำนักเนตร. (2553). การสังเคราะห์งานวิจัยในชั้นเรียนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 3. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ปรีวัตร เขื่อนแก้ว. (2551). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการประเมินผลในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิราพร วัชรโกชน. (2556). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของ มหาวิทยาลัยในเครือเทา-งาม. วิทยานิพนธ์ กศ.ม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นภาพรรณ จันทร์พานิชย์. (2556). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ระหว่างปี พ.ศ.2547-2554. ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

- รุ่งทิพย์ ศักดิ์สุปรีชา. (2554). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาการวิจัยและประเมินผลทางการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เวชฤทธิ์ อังคนะภัทรขจร. (2559). การสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอนคณิตศาสตร์. วารสารศึกษาศาสตร์, 27(2) พฤษภาคม-สิงหาคม.
- สุดลักษณ์ ณ พิบูล. (2557). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีพุทธศักราช 2552 – 2554. สาขาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา คณะศึกษาศศตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อานุภาพ ชงภักดี. (2552). การสังเคราะห์วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีการศึกษา 2547-2550: การวิเคราะห์ห่อภิมาณ สำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- Cooper, H.M., & Hedges, L.V. (Eds.) (1994). The handbook of research synthesis. New York: Russell Sage Foundation.